

Київський національний університет імені Тараса Шевченка
радіофізичний факультет

Лабораторна робота № 2

Тема: «Арифметичні операції над двійковими числами»

Роботу виконав
студент 3 курсу
КІ
Герасименко Артем

Київ 2019

Хід роботи

Створити програму, що ілюструє покрокове виконання наступних алгоритмів (за варіантами в Moodle).

Під покроковим виконанням мається на увазі вивід в двійковому представленні значень регістрів, що використовуються в процесі обрахунку на кожній ітерації, а також виводу самої логіки роботи алгоритму у вигляді опису (наприклад: "Значення регістру DIVISOR > 0: додаємо біт 0 до QUOTIENT, сзуваємо....").

Код завантажте в свій репозиторій в GitHub.

В звіті навести приклад покрокового виконання кожного з варіантів, посилання на код та завантажити в Moodle.

GitHub: <https://github.com/Piikasooo/CS>

<https://github.com/Piikasooo/CS/tree/master/%D0%9A%D0%A1%D0%B%D0%B0%D0%B1%D0%B02>

Множення двійкових чисел

D: Алгоритм Бута

Алгоритм Бута використовується для пришвидчення множення двох двійкових знакових чисел завдяки заміні операції додавання операцією зсуву.

Приклад виконання програми для чисел 3 та -33

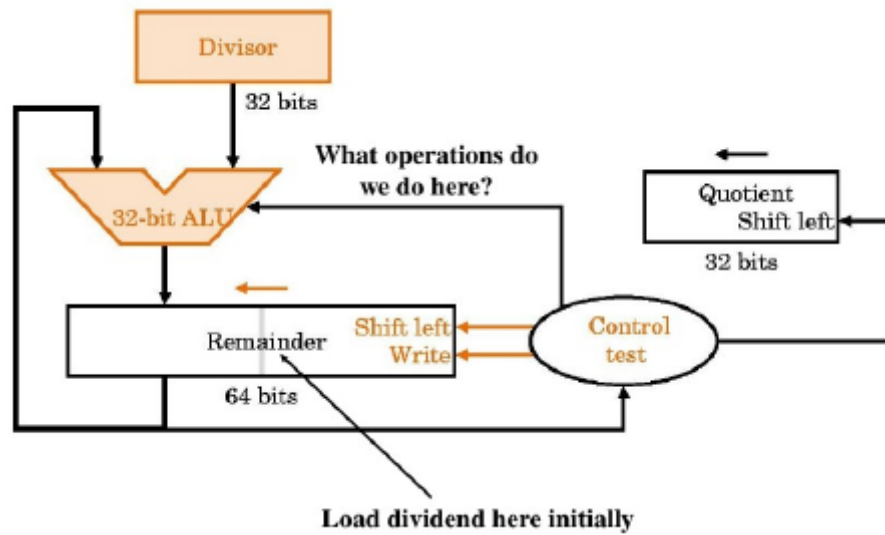
```
3
-33
Q):      0000 0000 0000 0000 1111 1111 1101 1111 0
A):      0000 0000 0000 0011 0000 0000 0000 0000 0
-A):     1111 1111 1111 1101 0000 0000 0000 0000 0

1)  Q - A:      1111 1111 1111 1101 1111 1111 1111 1101 1111 0
    >>:      1111 1111 1111 1110 1111 1111 1111 1110 1111 1
2)  >>:      1111 1111 1111 1111 0111 1111 1111 0111 1
3)  >>:      1111 1111 1111 1111 1011 1111 1111 1011 1
4)  >>:      1111 1111 1111 1111 1101 1111 1111 1101 1
5)  >>:      1111 1111 1111 1111 1110 1111 1111 1110 1
6)  Q + A:      0000 0000 0000 0010 1110 1111 1111 1110 1
    >>:      0000 0000 0000 0001 0111 0111 1111 1111 0
7)  Q - A:      1111 1111 1111 1110 0111 0111 1111 1111 0
    >>:      1111 1111 1111 1111 0011 1011 1111 1111 1
8)  >>:      1111 1111 1111 1111 1001 1101 1111 1111 1
9)  >>:      1111 1111 1111 1111 1100 1110 1111 1111 1
10) >>:      1111 1111 1111 1111 1110 0111 0111 1111 1
11) >>:      1111 1111 1111 1111 1111 0011 1011 1111 1
12) >>:      1111 1111 1111 1111 1111 1001 1101 1111 1
13) >>:      1111 1111 1111 1111 1111 1100 1110 1111 1
14) >>:      1111 1111 1111 1111 1111 1110 0111 0111 1
15) >>:      1111 1111 1111 1111 1111 1111 0011 1011 1
16) >>:      1111 1111 1111 1111 1111 1111 1001 1101 1

Відповідь: 1111 1111 1111 1111 1111 1111 1001 1101 = -99
```

Ділення двійкових чисел

В: Зсув залишку вправо

Приклад виконання програми для чисел 9 та 3

```

Введіть 16-бітове число (ділене):
9
Введіть 16-бітове число (дільник):
3
Регістр:          0 0000 0000 0000 0000 0000 0000 0000 1001
Крок 0
Зсув ліворуч:      0 0000 0000 0000 0000 0000 0000 0001 0010
Віднімання дільника: 1 1111 1111 1111 1101
Регістр:          1 1111 1111 1111 1101 0000 0000 0001 0010
Додаємо дільник до регістру 0 0000 0000 0000 0000 0000 0000 0001 0010
Встановлюємо останній біт частки в 0:          0000 0000 0000 0000
-----
Крок 1
Зсув ліворуч:      0 0000 0000 0000 0000 0000 0000 0010 0100
Віднімання дільника: 1 1111 1111 1111 1101
Регістр:          1 1111 1111 1111 1101 0000 0000 0010 0100
Додаємо дільник до регістру 0 0000 0000 0000 0000 0000 0000 0010 0100
Встановлюємо останній біт частки в 0:          0000 0000 0000 0000
-----
Крок 2
Зсув ліворуч:      0 0000 0000 0000 0000 0000 0000 0100 1000
Віднімання дільника: 1 1111 1111 1111 1101
Регістр:          1 1111 1111 1111 1101 0000 0000 0100 1000
Додаємо дільник до регістру 0 0000 0000 0000 0000 0000 0000 0100 1000
Встановлюємо останній біт частки в 0:          0000 0000 0000 0000
-----
Крок 3
Зсув ліворуч:      0 0000 0000 0000 0000 0000 0000 1001 0000
Віднімання дільника: 1 1111 1111 1111 1101
Регістр:          1 1111 1111 1111 1101 0000 0000 1001 0000
Додаємо дільник до регістру 0 0000 0000 0000 0000 0000 0000 1001 0000
Встановлюємо останній біт частки в 0:          0000 0000 0000 0000
-----
Крок 4
Зсув ліворуч:      0 0000 0000 0000 0000 0000 0001 0010 0000
Віднімання дільника: 1 1111 1111 1111 1101
Регістр:          1 1111 1111 1111 1101 0000 0001 0010 0000
Додаємо дільник до регістру 0 0000 0000 0000 0000 0000 0001 0010 0000
Встановлюємо останній біт частки в 0:          0000 0000 0000 0000
-----
Крок 5
Зсув ліворуч:      0 0000 0000 0000 0000 0000 0010 0100 0000
Віднімання дільника: 1 1111 1111 1111 1101
Регістр:          1 1111 1111 1111 1101 0000 0010 0100 0000
Додаємо дільник до регістру 0 0000 0000 0000 0000 0000 0010 0100 0000
Встановлюємо останній біт частки в 0:          0000 0000 0000 0000
-----
Крок 6
Зсув ліворуч:      0 0000 0000 0000 0000 0000 0100 1000 0000
Віднімання дільника: 1 1111 1111 1111 1101
Регістр:          1 1111 1111 1111 1101 0000 0100 1000 0000
Додаємо дільник до регістру 0 0000 0000 0000 0000 0000 0100 1000 0000
Встановлюємо останній біт частки в 0:          0000 0000 0000 0000
-----
Крок 7
Зсув ліворуч:      0 0000 0000 0000 0000 0000 1001 0000 0000
Віднімання дільника: 1 1111 1111 1111 1101
Регістр:          1 1111 1111 1111 1101 0000 1001 0000 0000
Додаємо дільник до регістру 0 0000 0000 0000 0000 0000 1001 0000 0000
Встановлюємо останній біт частки в 0:          0000 0000 0000 0000
-----
Крок 8
Зсув ліворуч:      0 0000 0000 0000 0000 0001 0010 0000 0000
Віднімання дільника: 1 1111 1111 1111 1101
Регістр:          1 1111 1111 1111 1101 0001 0010 0000 0000
Додаємо дільник до регістру 0 0000 0000 0000 0000 0001 0010 0000 0000
Встановлюємо останній біт частки в 0:          0000 0000 0000 0000
-----

```

```

Крок 9
Зсув ліворуч:      0 0000 0000 0000 0000 0010 0100 0000 0000
Віднімання дільника: 1 1111 1111 1111 1101
Регістр:           1 1111 1111 1111 1101 0010 0100 0000 0000
Додаємо дільник до регістру 0 0000 0000 0000 0000 0010 0100 0000 0000
Встановлюємо останній біт частки в 0:      0000 0000 0000 0000
-----
Крок 10
Зсув ліворуч:      0 0000 0000 0000 0000 0100 1000 0000 0000
Віднімання дільника: 1 1111 1111 1111 1101
Регістр:           1 1111 1111 1111 1101 0100 1000 0000 0000
Додаємо дільник до регістру 0 0000 0000 0000 0000 0100 1000 0000 0000
Встановлюємо останній біт частки в 0:      0000 0000 0000 0000
-----
Крок 11
Зсув ліворуч:      0 0000 0000 0000 0000 1001 0000 0000 0000
Віднімання дільника: 1 1111 1111 1111 1101
Регістр:           1 1111 1111 1111 1101 1001 0000 0000 0000
Додаємо дільник до регістру 0 0000 0000 0000 0000 1001 0000 0000 0000
Встановлюємо останній біт частки в 0:      0000 0000 0000 0000
-----
Крок 12
Зсув ліворуч:      0 0000 0000 0000 0001 0010 0000 0000 0000
Віднімання дільника: 1 1111 1111 1111 1101
Регістр:           1 1111 1111 1111 1110 0010 0000 0000 0000
Додаємо дільник до регістру 0 0000 0000 0000 0001 0010 0000 0000 0000
Встановлюємо останній біт частки в 0:      0000 0000 0000 0000
-----
Крок 13
Зсув ліворуч:      0 0000 0000 0000 0010 0100 0000 0000 0000
Віднімання дільника: 1 1111 1111 1111 1101
Регістр:           1 1111 1111 1111 1111 0100 0000 0000 0000
Додаємо дільник до регістру 0 0000 0000 0000 0010 0100 0000 0000 0000
Встановлюємо останній біт частки в 0:      0000 0000 0000 0000
-----
Крок 14
Зсув ліворуч:      0 0000 0000 0000 0100 1000 0000 0000 0000
Віднімання дільника: 1 1111 1111 1111 1101
Регістр:           0 0000 0000 0000 0001 1000 0000 0000 0000
Зсув ліворуч частки 0000 0000 0000 0000
Встановлюємо останній біт частки в 1:      0000 0000 0000 0001
-----
Крок 15
Зсув ліворуч:      0 0000 0000 0000 0011 0000 0000 0000 0000
Віднімання дільника: 1 1111 1111 1111 1101
Регістр:           0 0000 0000 0000 0000 0000 0000 0000 0000
Зсув ліворуч частки 0000 0000 0000 0010
Встановлюємо останній біт частки в 1:      0000 0000 0000 0011
-----
Регістр:      0 0000 0000 0000 0000 0000 0000 0000 0000
-----
Результат:
-----
Залишок:      0 0000 0000 0000 0000 (В десятковій системі: 0)
Частка:      0000 0000 0000 0011 (В десятковій системі: 3)

```

Робота з IEEE 754 Floating Point

А: Додавання

```
Enter first float signed value:
5.865
Enter second float signed value:
-7.345
Adding -7.345 (a), to 5.865 (b)

Convert "a" to binary (without exponent and normalization):
  1 | 00000000 | 01011000010100011110100
Convert "b" to binary (without exponent and normalization):
  0 | 00000000 | 11011101011100001010000
Normalize "a":
  1 | 10000001 | 11010110000101000111101
Normalize "b" :
  0 | 10000001 | 01110111010111000010100
Shift left "b" on 0:
  0 | 10000001 | 01110111010111000010100
Adding "a" to "b":
  1 | 10000001 | 11010110000101000111101
+ 0 | 10000001 | 01110111010111000010100
Answer is:
  In decemal: -1.48
  In binary: 1 | 01111111 | 01111010111000010100100
```

Висновок: у ході виконання лабораторної роботи я виконав різні арифметичні операції на двійковими числами, а саме множення алгоритмом Бута, ділення зсувом залишку вправо і також додавання чисел з плаваючою комою.